

Gods werk in het leven van de Samaritaanse vrouw

Ds. J. IJsselstein – Johannes 4:1-26

Liturgie:

Psalm 122:2

Psalm 95:3

Lezen Johannes 4:1-26

Psalm 65:1,2,7

Psalm 38:18,21

Psalm 42:1

Gemeente, er zijn nogal wat gedachten over hoe God te werk gaat, als Hij mensen bekeert. Over hoe de Heere werkt in het hart van een zondaar. Sommigen wekken de indruk dat Hij als een enkel liefdevolle Redder over de zonde heen stapt en blind vergeeft. Anderen wekken de indruk dat Hij, als een harde en meedogenloze Rechter, eerst mensen brengt tot de grens van de wanhoop, zonder ooit iets van Zijn liefde te tonen en van Zijn barmhartigheid te laten blijken. Beide varianten, beide uitersten zijn ontspringen van een Bijbels evenwicht. Van een Schriftuurlijk evenwicht, zoals we dat helder zien in het gedeelte dat voor ons ligt: Johannes 4: 1-26. En we gaan het Schriftgedeelte vanmorgen samen met elkaar overdenken.

Het thema voor de preek is:

Gods werk in het leven van de Samaritaanse vrouw

We letten op drie aandachtspunten. We letten er in de eerste plaats op hoe de Heere Jezus haar tot Zich trekt. In de tweede plaats zullen wij zien hoe Hij haar verzet breekt, en als laatste hoe Hij zich aan haar ziel openbaart. Dus: Gods werk in het leven van de Samaritaanse vrouw.

1. Hoe Christus haar tot Zich trekt

2. Hoe Hij haar verzet breekt

3. Hoe Hij zich aan haar ziel openbaart

Als eerste dus:

1. Hoe Christus de Samaritaanse vrouw tot Zich trekt

Jezus verlaat Judea en gaat op reis naar het noorden, naar Galilea. *En Hij moest* (staat in vers 4) *door Samaria gaan*. Nu weten we van de joodse geschiedschrijver Flavius Josephus, dat de joden in die tijd best wel door Samaria reisden. Dat was immers de kortste route tussen Noord en Zuid. En zeker rond de grote feestdagen reisde men zonder problemen door Samaria. Zij het natuurlijk dat de joden en de Samaritanen geen vrienden waren van elkaar.

Maar toch is dat, dat het de kortste route was, niet de enige reden dat de Heere Jezus door Samaria *moest* gaan. Er was een ander, dieper motief. We zien dat in vers 34, kijkt u maar even in uw Bijbeltje. Daar staat dat de Heere Jezus tegen zijn discipelen zegt: *Mijn spijs* (Mijn eten) *is, dat Ik doe de wil van Degene, die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng*.

In alles wat Jezus doet, doet Hij de wil van Zijn hemelse Vader. En de Vader wil dat Hij door Samaria reist. Want daar is een vrouw, een verloren mens. En daar is een Goddelijk plan, een Goddelijk voornemen: zij moet toegebracht, zij moet bekeerd worden. Waarom? Waarom moet dat en waarom moest de Heere Jezus dus door Samaria gaan? Uiteindelijk omdat God dat in de eeuwigheid al besloten had.

Is dat nu reden om te zeggen: nou, dan kan ik dus gewoon rustig mijn gang gaan, want als dat zo besloten is, dan komt het uiteindelijk vanzelf wel goed, als God me bekeren wil... of niet...?

Nee! Dat is zeker niet de bedoeling. Het doel is dat, als je het hoofdstuk uitgelezen hebt, dat je achteraf terugkijkt, dat je dat dan doet met verwondering en verbazing. En dat je achteraf zegt: wat is het toch een onbegrijpelijk wonder, dat God haar (die Samaritaanse vrouw, die Hem niet zocht) gezocht en gevonden heeft. Dat Zijn verkiezende genade haar eruit haalde, uit dat goddeloze Samaria, met zoveel andere Samaritanen meer. Hij moest dus door Samaria gaan.

Inmiddels heeft Heere Jezus met zijn discipelen urenlang gelopen, als uiteindelijk aankomen bij Sichar. Vlak bij het vroegere dorpje Sichem. Het is vlak bij het graf van Jozef, een historische plek. En daar vlakbij is ook de Jakobsbron (dat ziet u in vers 5). Het is een put, waar onderin, in de diepte water opborrelt. Water dat zorgt voor een stevige laag water onder in die diepe put. Die put is misschien wel dertig meter diep geweest.

En de Heere Jezus is moe. Hij heeft dorst. En Hij gaat waarschijnlijk op de stenen rand van die grote put zitten. Dag en nacht is Hij bezig in de dingen van Zijn Vader. Hij draagt de last van verloren zondaars. Hier de last van moeheid en dorst. En straks de nog veel zwaardere last van de toorn van God, in de nacht van Gethsémané, en in de diepte van zijn lijden op Golgotha.

Voor? Voor vermoeiden en belasten, hoewel zij dat van zichzelf ook niet zijn, zoals we zo meteen verder zullen zien.

Het is rond een uur of zes. Johannes gebruikt in zijn evangelie altijd de Romeinse tijdrekening. Dus is het ergens aan het eind van de middag. Dat was ook de gewone tijd om te putten. Er wordt weleens gedacht dat het waarschijnlijk midden op de dag geweest is, maar daar is eigenlijk weinig reden voor.

Men denkt dan dat deze vrouw andere mensen uit de weg ging en daarom midden op de dag zou zijn gekomen. Het is zeker ook niet uitgesloten dat ze een beetje gemeden werd door andere vrouwen of dat ze die zelf uit de weg ging, maar er zijn meer bronnen in de buurt om te putten. En uit het vervolg blijkt dat deze vrouw prima contacten heeft met haar dorpsgenoten.

En daarbij: op het heetst van de dag wordt niet gereisd (zoals de Heere Jezus en zijn discipelen doen), en midden op de dag wordt ook geen water geput, en midden op de dag kun je ook geen boodschappen doen (terwijl de discipelen naar de stad zijn om eten te kopen). Bovendien: straks loopt het hele dorp uit (en dat is ook niet iets voor siëstatijd) en

ze vragen straks ook de Heere Jezus om in het dorp te blijven om te overnachten, en dat is ook typisch een vraag voor de avond.

Kortom, alle reden om aan te nemen dat het gaat om zes uur, aan het eind van de middag. En als Jezus daar dan zit aan de waterput, dan komt er een vrouw aan. Met een waterkruik op haar hoofd of op haar schouder. En met een soort emmer aan een aantal hengelt ze water uit die diepe put en vult daarmee haar kruik.

En dan (vers 7) hoort ze van opzij ineens: *Vrouw, geef Mij te drinken...*

Ze kijkt verbaasd opzij: een vreemdeling, een joodse man zit daar.

Haar reactie is uitdagend: U, joodse man, wilt U drinken uit mijn kruik?

Handelen deden ze wel met elkaar, joden en Samaritanen. De discipelen zijn immers ook in de stad om eten te kopen (vers 8). Maar samen eten of samen drinken uit dezelfde beker, dat nooit! Daar weet je als jood onrein van. Van Samaritanen, daar wordt je vies van!

Ja, het is verbazing, maar het is ook uitdagend en spottend: U, joodse man, jullie denken wel dat je onrein wordt van ons Samaritanen, maar kijk nou eens hoe hulpeloos en afhankelijk U bent van mij: volledig zelfvoorzienende, zelfverzorgende Samaritaanse vrouw...

Uitdagend, spottend, hard ook, want wie weigert nu een slok water aan een dorstig mens, aan het eind van een hete dag?

En dan... wat dan...? Komt er dan vuur van de hemel? Wat zou dat rechtvaardig geweest zijn. Als God een punt had gezet aan het einde van vers 9: en toen was het klaar!

Maar wonder van eeuwige liefde en barmhartigheid. De Heere gaat het gesprek verder met haar aan. Het gesprek met een mens, vijandig, vol van weerstand, verzet en spot.

Lijnrecht staan ze hier tegenover elkaar. De mens, levend in diepe vijandschap, vol verzet en haat, sinds het paradijs nameloos diep gevallen en geheel verloren. Tegen God opgestaan en met God gebroken. En daartegenover God, Christus, in Zijn onbegrijpelijke liefde en barmhartigheid.

En Hij gaat door. En Hij zegt vol van onbegrijpelijke liefde: als u de gave Gods kende...

Als u de gave Gods kende, en Wie Hij is, Die tot u zegt: Geef Mij te drinken, zo zou u van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben.

Als u de gave, de gift van God kende. Terugdenkend aan Johannes 3: *Alzo lief heeft God deze verloren, vieze, vuile en onreine wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft.* De gave, de gift van God...

Als u vrouw, Hem kende. Als u, gemeente, Hem kende. Wat een liefdevolle opmerking, wat een liefdevol aanspreken: als u Hem kende... Als u werkelijk begreep, als u werkelijk geloofde wat God tegen u zegt, tegen jullie jongelui, in alle preken, in alle Bijbelverhalen, in al die stukjes die je iedere dag uit de Bijbel hoort voorlezen...

Als u toch eens echt geloofde... Als u echt de Heere Jezus kende... Wat dan?

Nou, dat staat er: *Dan zou u van Hem begeerd hebben* (dan zou u vragen, maar nu vraagt u niet eens!), *en Hij zou u levend water gegeven hebben.*

De Heere draait haar vraag eigenlijk om. Tegelijkertijd maakt Hij er een soort raadsel van. Door ineens te gaan spreken over praten over twee soorten van water. Over het water in de put, in de bron. Dat moet je er met je emmer zelf uithalen. Dat moet je zelf doen, en dat moet je steeds weer doen, want dat water raakt steeds maar weer op. Maar, er is ook levend water: helder, fris, klaterend, borrelend bronwater. Water dat Ik u geven wil. Dat kunt u van Mij krijgen...

Ja, maar man zonder waterremmer, hoe komt U daar dan aan? Ja, dat is nu juist de bedoeling van de Heere Jezus. Hij wil haar nieuwsgierig maken. Ik heb iets, Ik heb iets te bieden, Ik heb iets te geven, wat u niet kent...

Levend water. In de Bijbel beeld van leven, eeuwige leven en zaligheid. Waar de profeten vroeger zo vaak over geprofeteerd hebben. Maar ja, de Samaritanen geloven niet in de profeten. Die hebben alleen maar de vijf boeken van Mozes.

Jesaja heeft er bijvoorbeeld over geprofeteerd in Jesaja 49. Hij heeft gezegd: als de Messias komt, dan zal Hij de gebondenen uit de gevangenis voeren, en die in duisternis zitten zal Hij brengen tot het licht. En dan (zegt Jesaja) zullen ze niet hongeren, noch dorsten, de hitte en de zon zal hen niet steken, want (en dan komt het:) *hun Ontfermer zal ze leiden, en Hij zal hen aan de springaders der wateren zachtjes leiden.*

Ziet u hoe Christus werkt in het hart van een zondaar? Hij is het Die brengt, Die zachtjes leidt tot de bronnen van levend water: tot redding, tot zaligheid, tot verzoening met God.

Maar zij begrijpt er niets van. Ze is er blind voor.

Wat wij ook tegen u zeggen (zo geldt van velen onder u), wij spiegelen u voor het klaterende water van de brede Godsrivier, van de brede stroom van het Evangelie van genade... We spreken u over de stromen van levend water, maar velen van u lijken het helemaal niet te zien! We spiegelen u voor de fontein van levend water die geopend is tegen de zonde en tegen de onreinheid, maar de manier waarop zij reageert, de manier waarop u reageert laat zien dat zij het niet begrijpt, dat u het niet begrijpt. Ze begrijpt niet, u begrijpt niet dat u dat levende water nodig hebt...!

Hoe komt dat? Ds. Ralph Erskine zegt in zijn preek over de Samaritaanse vrouw: dit is de reden: *zonder ontdekking van zonde zullen mensen niet zien, nooit zien dat ze Christus nodig hebben.*

Blind voor het levende water. Ja, haar nieuwsgierigheid wordt wel een beetje gewekt: wie is die man toch? Maar ze is ook nog steeds een beetje spottend en sarcastisch, als ze als het ware zegt (in vers 11): *hebt U(!) levend water?* Alsof ze zeggen wil: dan moet u echt helemaal onder in de put zijn, maar u hebt helemaal geen emmer om mee te putten! En toch tegelijkertijd steeds nieuwsgieriger (vers 12): *bent U misschien meer dan vader Jakob, die de put gegraven heeft?*

Maar de weerhaak van het woord van Christus is vastgehaakt in haar hart. De lasso van het touw van liefde dat om haar hart geslingerd is, wordt steeds verder aangetrokken. Wie van dit water uit deze put drinkt (vers 13) krijgt altijd weer dorst.

U hebt de Springader van het levende water, God, verlaten. En sindsdien dorst uw hart. Uw hart dorst naar van alles en nog wat, maar nooit wordt u echt verzadigd, nooit vindt u echte rust. Op met alles wat u zelf probeert om beter te worden, tot nu toe hebt u daar ook nog nooit echt rust in gevonden. Dat water, wat je met je eigen emmertje altijd weer omhoog moet halen, wat zoveel moeite kost, dat is altijd zo weer op. En de dorst blijft... Maar (vers 14) *zo wie gedronken zal hebben van het water dat Ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten; maar het water dat Ik hem geven zal, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.*

Zie toch, gemeente, hoe de Heere Jezus in liefde als het ware onderhandelt met het hart, met de ziel van deze vrouw. Hij wij bidden de Heere op dit moment ook zo met uw ziel, met uw hart wil onderhandelen. Vasthoudend, ondanks dat u niet wilt. Terwijl Hij toch doorgaat, totdat al uw verzet uiteindelijk in liefde gebroken wordt. Hij onderhandelt met haar hart, Hij roept haar ten diepste op om hartelijk te buigen. Hier klinkt als het ware de echo door van de van Jesaja woorden uit het Oude Testament: *O, alle gij dorstigen, kom toch tot de wateren.* Hier klinkt als het ware door, wat de Heere Jezus later heeft gezegd: *Zo iemand dorst heeft, die komen tot Mij en drinke.* Zoals Johannes later schrijft in de Openbaring: *die dorst heeft kome, en die wil neme van de wateren des levens om niet.*

Ze mag komen om levend water, maar ze komt niet. Want? Ze heeft geen dorst. Nog houdt haar verzet stand. Spot en sarcasme klinken nog steeds door de vers 15: *de vrouw zei tot Hem: Heere, geef mij dat water, dan heb ik geen dorst meer, en dan hoef ik ook niet meer te komen om water te putten...* Of klinkt er ook een beginnende omkering in door? Ja, dat misschien toch ook. Ze lijkt het in haar hart te voelen: deze Man, kan me iets geven, wat ik mis...

Voordat we verder gaan met ons tweede aandachtspunt zingen wij samen, terwijl we daarop vooruitblikken, uit Psalm 38:18 en 21:

*'k Wil mijn misdaân, die U tergen,
Niet verbergen;
Ik bedek voor U die niet;
'k Ben vanwege al mijn zonden,
Die mij wonden,
Vol van kommer en verdriet.*

*Zie mij, HEER, wien elk moet duchten,
Tot U vluchten.
O mijn God, verlaat mij niet;
Blijf niet, wegens mijn gebreken,
Ver geweken;
Toon, dat Gij mijn rampen ziet.*

Ons tweede aandachtspunt:

2. Hoe Christus haar verzet breekt

We lezen in vers 16: Jezus zei tot haar: ga heen, roep uw man en kom hier.

Zo breedspakig als ze tevoren was, zo kort is haar antwoord nu: ik heb geen man.

Het klinkt bijna afwerend, ze schiet in de verdediging, ze weigert ontmaskerd te worden.

En ze is zeker niet bereid tot belijdenis van haar zonden. Ze doet haar uiterste best om niet gered te worden.

Nooit vergeten, kinderen van God, hoe groot onze eigen vijandschap, hoe groot ons eigen verzet tegen genade geweest is. Als je dat vergeet, dan wordt je hard voor anderen. Als je dat niet vergeet, dat wordt je mild, dan kan het voor iedereen.

Groot is haar verzet, maar de liefdehand van de Almachtige houdt haar vast. En wijst naar het binnenste van haar hart en leven, als de Heere Jezus zegt: dat is wel waar, maar u hebt vijf mannen gehad, en nu leeft u samen met iemand die uw man eigenlijk helemaal niet is. Zijn woorden dringen diep binnen, tot in het diepst van haar bestaan. Scherp en ontdekkend. Het licht van Gods ontdekkende genade schijnt tot in de meest verborgen delen van haar zondige leven.

En? Ze rent hard weg?

Wat zou jij doen? Als de Heere zo je zonden zou aanwijzen, zonden die andere mensen misschien helemaal niet weten?

Er zijn mensen die zo hard spreken over de ontdekking van zonde. Alsof God de knuppel over je leven laat gaan. Maar hier ziet u hoe Christus deze zondige vrouw ontdekt aan haar zonden en schuld. Scherpe, messcherp, dringt Hij door tot de diepste van haar hart en leven. Niemand kan ons de zonden zo voor ogen stellen als Hij dat doet. Later zegt ze: Hij heeft me gezegd alles wat ik gedaan heb!

En tegelijkertijd houdt Hij haar in liefde vast. En Hij trekt haar, met liefdekoorden, met touwen van liefde, steeds dichterbij Hem. En daarom rent niet weg. De Rechter staat met de wet in Zijn handen boven haar leven, en de Redder buigt zich over haar neer.

In de diepste overtuiging van zonde is er altijd enig besef van Gods genade en barmhartigheid, anders zou een mens vervallen in totale wanhoop. Wie de rechtvaardigheid van God los maakt van Zijn genade en barmhartigheid, die gaat echt in een on-Bijbels spoor. Calvijn zegt terecht: *niemand kan zich gewillig aan God onderwerpen, tenzij hij (of zij) Zijn goedheid kent en een hoop op de zaligheid koestert.* Hij wijst, scherp, messcherp, tot in het diepst van haar leven, en tegelijkertijd liefdevol. En... haar verzet breekt. Als ze zegt in vers 19: *U bent een profeet.* Met andere woorden: U hebt gelijk.

Opvallend is dat ze later zegt: *Hij heeft mij gezegd alles wat ik gedaan heb.*

Geldt dat niet al Gods kinderen: Hij heeft ons alles gezegd (ook ons, die in onze vroegste jeugd in liefde getrokken zijn), uiteindelijk heeft Hij ons alles gezegd wat we tegen God gedaan hebben? En toen brak ons hart.

Hij wijst één zonde aan, en in een ogenblik ziet ze ze allemaal, al haar zonden.

Iemand zet je voor de spiegel, wijst naar één puistje in je gezicht, en ineens zie je ze allemaal. God wijst met Zijn vinger, met de vinger van zijn woord naar één zonde, en er gaat een wereld open van atheïsme, vijandschap, ongeloof, trots en egoïsme.

Haar verzet breekt. Hoewel, dat gaat stapsgewijs. Zoals de Heere meestal stapsgewijs werkt. Wil ze toch nog even snel van onderwerp veranderen, weg van dit pijnlijke thema van haar zonden? Door een discussie aan te gaan over het aanbidden op de berg Gerizim of in Jeruzalem?

Dat zou kunnen, maar het lijkt toch vooral en in de eerste plaats een persoonlijke hartevraag te zijn. Nu het zo is, meneer de profeet, waar en hoe moet ik *mijn* zonde, die U aangewezen hebt, belijden?

Vraagt u zich dat ook al af? Is dat ook uw levensvraag geworden? Bent u ook al gaan zeggen: Heere, ik wist het altijd zo goed, ik kende de bekeringsweg van A tot Z, wat een mens allemaal moet beleven en in welke volgorde precies, maar nu... *Ik weet het niet meer...*

Waar moet ik toch heen met de schuld van *mijn* verzondigde leven? Wat moet *ik* toch doen, om zalig te worden? Aangezien *ik* naar het rechtvaardig oordeel van God straf verdiend heb, is er nog een middel voor mij?

Het antwoord is liefdevol, als van een vriendelijke Wegwijzer, als van een hemelse Profeet. En daar ziet u opnieuw de plaats van Christus in het werk van de ontdekking aan zonde. Hij is niet de grote Afwezige, zoals sommigen denken, in het werk van de ontdekking.

Dat is Zijn eigen werk. En Hij doet dat werk, met de wet in Zijn hand, dat openleggen van die pijnlijke en dodelijke vond, met chirurgische precisie, en met heel veel liefde.

Zijn antwoord is liefdevol, beginnend met dat bijzondere zinnetje in vers 21: vrouw, geloof Mij Geloof mij toch! Ik ben de weg, om tot de Vader te naderen. Vergeet toch al dat vertrouwen op je eigen godsdienst, op je offers, je tradities, je werken, het is van geen enkele waarde. Het is werkelijk waardeloos. Geloof Mij toch!

De Vader aanbidden? Het gaat niet om tijd of plaats, maar het gaat wel om de *weg*: Ik ben de weg. Geloof Mij! En het gaat om de *manier* waarop: aanbidden in geest en in waarheid. In geest, geestelijk, met een vernederd hart. En in waarheid: in harmonie met het Woord, terwijl u buigt voor het Woord en de Heere gelijk geeft.

Zie toch, gemeente, de Goddelijke wijsheid waarmee de Heere Jezus deze vrouw leidt. Zo, op die manier, werkt Hij in haar gedachten de vraag naar, het verlangen naar de komende Messias. Het verlangen wat tot uitdrukking komt in vers 25: *als Die komt, dan zal ons* (niet alleen mij, maar ook mijn dorpsgenoten) *alle dingen verkondigen*. Hoort u haar gunning, hoort u haar verlangen...

Kent u ook dat verlangen in uw eigen leven?

Omdat ondanks al uw vijandschap, verzet, spot en sarcasme, uiteindelijk ook uw eigen zondige leven is open gelegd voor God? En beleden hebt: Heere, U bent de Alwetende, U hebt gelijk... Terwijl Hij u vriendelijk de weg wees: Geloof toch in Mij!

Maar: hoe moet dat dan?

Klimt dan ook uit uw hart de zucht hart omhoog: Heere, hoe moet het. Is er niet de belofte, Heere, dat de Messias, de Middelaar komen zal? Hij is toch werkelijk gekomen? Hebt U het niet beloofd dat Hij de gekomen is, dat Hij ons alle dingen zal leren en verkondigen? Want, Heere, ik ben zo blind. En daarom, wat verwacht ik? Mijn hoop is op Hem!

Vertroost, Heere, toch mijn ziel in haar geweest (terwijl ik de weg niet weet) en zeg haar: Ik ben uw heil alleen

En Jezus zei tot haar (vers 26): *Ik ben het, die met u spreek*. Dat brengt ons bij onze derde, laatste gedachte:

2. Hoe Christus Zich aan haar ziel openbaart

Dat wil zeggen hoe Hij Zich onthult, hoe Hij Zich kenbaar maakt, hoe Hij Zich aan haar laat zien als haar Christus, als haar Zaligmaker.

Hij zegt tot haar ziel: Ik ben het.

Ik ben de Christus, de door God gezalfde Profeet, die u alles leren zal. Ik ben de door God gezalfde Priester, die Mijn leven zal geven voor uw zondesuld. En ik ben door God gezalfd tot Koning, om van nu voortaan u te leiden in een nieuw leven, toegewijd aan God.

Hij openbaart zich, Hij onthult zich, voor het oog van deze vrouw.

Hoe doet de Heere dat? Zich openbaren aan een zondaar?

Nou, dat ziet u hier in de Bijbel. Het antwoord op zulke belangrijke vragen, moet je nooit baseren op de ervaring van mensen, en zeker niet op bijzondere en soms bijna excentrieke ervaringsverhalen van mensen. Het antwoord op zulke belangrijke vragen moet je baseren op het Woord. Hier zien we in het Woord hoe Christus Zich openbaart aan een verloren, zoekend mens, dat de weg niet meer weet.

Hier in het leven van deze Samaritaanse vrouw. En zo doet Hij dat nog steeds in het leven van mensen.

Zeven dingen vallen op:

(1) Christus maakt zich aan haar bekend *door het Woord*. Het is Zijn eigen Woord dat in haar leven doordringt. Eerst dat eerste woord: de man die u nu hebt, dat is uw man niet. En nu ook dat tweede woord: Ik ben het, Die met u spreek.

(2) En Hij doet dat, dat spreken: *heel persoonlijk*. Hij zegt: ik spreek *met u*.

Tot hen, die verlangend roepen: zeg tot mijn ziel Ik ben uw heil alleen, zegt Hij (heel persoonlijk): Zie hier ben Ik, voor u!

(3) En Hij zegt het *rechtstreeks*. Zeker, Hij gebruikt middelen. Maar dit woord, dat zo diep binnendringt in haar leven, is geen mensenwerk. Het is Christus Zelf Die spreekt, door het Woord.

(4) En dat spreken is *helder en overtuigend*. Deze Christus blijft niet gehuld in wolken en nevels. Hier is een Zaligmaker die Zich werkelijk onthult, die Zich werkelijk (zij het stapsgewijs en in beginsel) laat kennen.

(5) zeker, Hij doet het ook *stapsgewijs*. Zoals de dageraad langzaam gloort, zo gaat de Zon der gerechtigheid langzaam op.

Maar laat het tegelijkertijd duidelijk zijn: het is geen geestelijk leven, als u niet diep in uw hart hunkert naar de dageraad, met heel uw hart verlangt naar het licht van de morgen, als u tevreden kan zijn met het donker van de nacht. Dat is niet uit God.

(6) Christus openbaart zich op een *gevoelige en liefdevolle manier*, als Hij zegt: Ik ben het, Die met u spreek.

Gemeente, heeft Christus zich ooit zo aan uw ziel geopenbaard? Heeft Hij ooit zo met u gesproken?

Als Degene die u gezegd heeft alles wat u gedaan had. En u kende Hem niet, Wie Hij was Die met u sprak. En Hij vernederde u, tot de diepte die Hij nodig vond. Zo diep, dat u als een verloren en ellendig mens, niets meer van u zelf kon verwachten, maar ging vragen om, ging vluchten naar Christus, de Messias, de Zaligmaker. En zo, in die weg, op die manier, maakte Hij plaats voor Zichzelf.

En toen zei Hij: Ik ben het, Die met u spreek.

(7) Dan kan het niet anders, dan wordt die openbaring, die onthulling, ook *wonderlijk*. Ze brengt ons tot grote verbazing en blijdschap, tot een hartelijke vreugde in God, tot blijvende kleinheid, ootmoed en afhankelijkheid, maar ook tot een hartelijke ijver om de Heere te dienen en anderen daarbij te roepen. Zoals ze later zegt tegen haar dorpsgenoten: Kom en zie, een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb, is Deze niet de Christus?

Gemeente, ik wil ter afsluiting van deze preek kort antwoord geven op enkele persoonlijke vragen, die gaandeweg in uw gedachten naar boven gekomen kunnen zijn.

1. Misschien is er iemand die terugkijkend naar deze geschiedenis bij zichzelf denkt: ik ben bang, zou mijn ellendekennis wel diep genoeg zijn?

Mijn antwoord is: het is waar, zonder zondekennis zal niemand ooit waarde zien in Christus. Maar de mate van die zonde kennis, de diepte ervan is geen voorwaarde om tot Hem te mogen vluchten. Het is ook geen prijs om te betalen, want de prijs is al betaald. Het doel van de wet, van de ontdekking aan zonde, het doel van de ellendekennis is, dat u al uw pogen tot zelfverbetering zal opgeven, en tot Christus zal vluchten. Zoals Paulus zegt in de Galatenbrief: de wet is een tuchtmeester tot Christus.

2. Iemand anders onder ons zegt misschien: ik ben wel van zonde overtuigd, maar ik ken geen verlangen naar Christus.

Ik antwoord u: alleen die overtuiging is de juiste, de ware, de door God gewerkte, namelijk die ons op de vlucht drijft naar Hem, naar Christus. En al het andere is tekort. Die gezond zijn hebben de Medicijnmeester niet nodig, maar die ziek zijn

3. Een ander zegt: ik ben al vroeg in mijn leven getrokken door de liefde van de Zaligmaker, zonder zoveel scherpe, sterke en diepe overtuiging van zonde. Zeker, zulke mensen zijn er, zoals Johannes de Doper en Timotheüs waren. God bewaart hen voor veel zonden. Hun geweten is teer, hun hart vervuld met liefde en eerbied voor God. En al vroeg zijn hun zielen verbonden aan de Zaligmaker. Zij kennen zulke overtuigingen van zonden niet.

Maar ze kennen wel (en leg daar uw hart dan vanmorgen naast) dezelfde strijd tussen vlees en geest. Ze weten wel van de verberging van Gods aangezicht vanwege hun zonden, ze kennen de bestrijding, de aanvechting door de duivel, en weten ook van strijd tegen de zonde van ongelof.

Dus, ze zijn er, zeker, hoewel de gebruikelijke weg is dat de Heere in het leven van een mens begint met overtuiging van gedane zonden.

4. Een volgende zegt misschien: doe niet zo moeilijk. Je moet de belofte van het Evangelie gewoon aannemen, Jezus is voor je gestorven.

Mijn antwoord is: zeker, het is waar, dat de meest ellendige mens welkom is bij Christus. Maar, door een weg van bekering en berouw. Met schaamte zonden belijden en laten.

Door een weg van bekering en geloof.

De Schotse puritein Samuel Rutherford zegt ergens: Allen die tot Christus komen, komen met betraande ogen.

Wie geen hartetranen van berouw kent, geen gebogen knieën, geen strijd tegen de zonde en ongelof, moet bang zijn dat Christus nooit met hem of haar gesproken heeft.

5. Een laatste woord van bemoediging voor u, zondaar, met een open geweten: de zonde is aangewezen, maar de weg ziet u niet. Want u bent zo blind. Uw hart verlangt naar de kennis van de Heere Jezus Christus, maar hoe zult u Hem toch leren kennen?

Ik eindig met woorden van de bekende zendeling James Fraser, die jarenlang in China gewerkt heeft. Hij zegt twee dingen:

Als God een ziel ziet komen, steunend op zijn berouw (op zijn ellendekennis en de diepte ervan), hoe diep ook, Hij zal hem niet ontvangen.

Maar als God een zondaar ziet komen met de grootste en vuilste zonde beladen, maar steunend op zijn Evangeliewoord, Hij zal hem ontvangen!

Kom dan, tot Hem, allen die vermoeid en belast bent, dan zal Hij u rust geven.

Dan zal Hij tot u zeggen: Ik ben het, die met u spreek.

En dan zult u vanmorgen naar huis gaan en zeggen: Kom en zie, een Mens die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb, is Deze niet de Christus?

Amen.

Slotzang Psalm 42:1:

't Hijgend hert, der jacht ontkomen,
Schreeuwt niet sterker naar 't genot
Van de frisse waterstromen,
Dan mijn ziel verlangt naar God.
Ja, mijn ziel dorst naar den HEER;
God des levens, ach, wanneer
Zal ik naderen voor Uw ogen,
In Uw huis Uw naam verhogen?